

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В І С Н О В О К

на проект Постанови про невідкладні заходи щодо забезпечення виконання рішень судів (реєстр. № 6012 від 08 вересня 2021 року)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні (протокол № 55 від 20.10.2021) проект Постанови про невідкладні заходи щодо забезпечення виконання рішень судів (реєстр. № 6012 від 08 вересня 2021 року), поданий народними депутатами України Третьяковою Г.М. та іншими.

Згідно з пояснювальною запискою проект Постанови розроблений з метою збору статистичної інформації щодо кількості рішень судів та суми коштів, які держава зобов'язана виплатити, за їх рішеннями.

Проектом Постанови передбачається доручити Кабінету Міністрів України забезпечити здійснення Міністерством юстиції України, Державною службою статистики України та Міністерством цифрової трансформації України у тримісячний строк моніторингу діяльності судів України, Конституційного Суду України, Європейського Суду з прав людини та інших міжнародних судів щодо кількості рішень судів, коштів, які держава зобов'язана виплатити, у тому числі сум штрафів та/або пені, які держава сплатила та має сплатити за невиконання рішень суду, а також суми окремо виплачених коштів за рішеннями судів із соціальних виплат громадянам України, починаючи з 2000 року.

Крім того, передбачається здійснити верифікацію отриманої інформації Міністерством юстиції України, Міністерством цифрової трансформації України та іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади із відповідними державними реєстрами.

Розглянувши проект Постанови Комітет виходить з такого.

Частиною другою статті 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до абзацу другого пункту 1, підпункту 3 пункту 4 Положення про Міністерство цифрової трансформації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.09.2020 № 856 (далі – Положення), Мінцифри є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах: цифровізації,

цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства, інформатизації; впровадження електронного документообігу; розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян; відкритих даних, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтероперабельності, розвитку інфраструктури широкосмугового доступу до Інтернету та телекомунікацій, електронної комерції та бізнесу; у сфері надання електронних та адміністративних послуг; електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації; розвитку ІТ-індустрії, відповідно до покладених на нього завдань здійснює заходи щодо створення та забезпечення функціонування системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів; системи електронної взаємодії органів виконавчої влади; єдиного державного веб-порталу відкритих даних; національного реєстру електронних інформаційних ресурсів; єдиного державного веб-порталу електронних послуг; Національної веб-платформи центрів надання адміністративних послуг; онлайнплатформи взаємодії органів виконавчої влади з громадянами та інститутами громадянського суспільства; державної платформи стану розвитку широкосмугового доступу до Інтернету (broadband.gov.ua); державного вебпорталу спеціального правового режиму для ІТ-індустрії Дія Сіті (city.diiia.gov.ua), реєстру резидентів Дія Сіті; єдиного державного веб-порталу цифрової освіти; інтегрованої системи електронної ідентифікації.

Разом з тим Мінцифри відповідно до покладених на нього завдань координує діяльність міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих держадміністрацій, а також державних підприємств, установ, організацій та державних господарських об'єднань, навчальних закладів з питань, що належать до компетенції Мінцифри, надає їм необхідну методичну допомогу; розробляє пропозиції щодо визначення порядку функціонування офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади, державних інформаційно-аналітичних систем, державних інформаційних ресурсів, електронних реєстрів та баз даних; сприяє впровадженню у державних органах та органах місцевого самоврядування технологій цифрових трансформацій; виконує функції генерального державного замовника Національної програми інформатизації та інших державних програм цифровізації, зокрема: погоджує та координує галузеві, регіональні програми та проекти інформатизації, програми та проекти інформатизації органів місцевого самоврядування і вносить подання Кабінетові Міністрів України щодо зупинення виконання таких програм та проектів (підпункти 5, 12, 13, 16 пункту 4 Положення).

Водночас організацію судової влади та здійснення правосуддя в Україні, що функціонує на засадах верховенства права відповідно до європейських стандартів і забезпечує право кожного на справедливий суд, визначає Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон).

Відповідно до частини першої статті 15¹ Закону у судах, Вищій раді правосуддя, Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, Державній судовій адміністрації України, їх органах та підрозділах функціонує Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система, що, зокрема, забезпечує: централізоване зберігання процесуальних та інших документів та інформації в

єдиній базі даних; захищене зберігання, автоматизовану аналітичну і статистичну обробку інформації; ведення Єдиного державного реєстру судових рішень; можливість автоматизованої взаємодії цієї системи з іншими автоматизованими, інформаційними, інформаційно-телекомунікаційними системами органів та установ системи правосуддя, органів правопорядку, Міністерства юстиції України та підпорядкованих йому органів та установ; інші функції, передбачені Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему.

При цьому Державна судова адміністрація України є державним органом у системі правосуддя, який здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади у межах повноважень, установлених законом, до повноважень якої, зокрема належить організація комп'ютеризації судів для здійснення судочинства, діловодства, інформаційно-нормативного забезпечення судової діяльності та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (частина перша статті 151, частина перша статті 152 Закону).

Також згідно з підпунктами 8, 10, 12 пункту 6 Положення про Державну судову адміністрацію України, затвердженого Рішенням Вищої ради правосуддя від 17.01.2019 № 141/0/15-19, ДСА України відповідно до визначених завдань організовує роботу з ведення судової статистики, організовує комп'ютеризацію судів для здійснення судочинства, діловодства, інформаційно-нормативного забезпечення судової діяльності та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (до її запровадження - автоматизованої системи документообігу в судах), забезпечує ведення Єдиного державного реєстру судових рішень та Реєстру електронних адрес органів державної влади, їх посадових та службових осіб.

Крім того, згідно із абзацом другим пункту 1, підпунктами 18, 53, 54, 58, 59, 60, 8323 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Мін'юст є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує, зокрема державну правову політику, державну політику з питань організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб); відповідно до покладених на нього завдань здійснює, зокрема офіційне опублікування рішень Європейського суду з прав людини щодо України в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України»; бере участь у справах, діє в судах України від імені та в інтересах Кабінету Міністрів України (самопредставництво органу державної влади), зокрема через територіальні органи Мін'юсту; бере участь у справах, діє в судах України від імені та в інтересах держави у випадках, передбачених законом, зокрема через територіальні органи Мін'юсту; забезпечує підготовку документів та представництво інтересів держави в Європейському суді з прав людини під час розгляду справ про порушення Україною Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та звітує перед Комітетом міністрів Ради Європи про стан виконання рішень Європейського суду з прав людини у справах проти України; забезпечує координацію виконання рішень Європейського суду з прав людини у справах проти України; звертається до суду з позовами та бере участь у справах про відшкодування збитків, завданих Державному бюджету України

внаслідок виплати відшкодування за рішеннями Європейського суду з прав людини, зокрема через територіальні органи Мін'юсту; забезпечує функціонування автоматизованої системи виконавчого провадження.

Виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження і примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) – сукупність дій визначених у цьому Законі органів і осіб, що спрямовані на примусове виконання рішень і проводяться на підставах, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією України, цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону, а також рішеннями, які відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню (стаття 1 Закону України «Про виконавче провадження»).

При цьому згідно із частиною першою статті 8 зазначеного Закону реєстрація виконавчих документів, документів виконавчого провадження, фіксування виконавчих дій здійснюється в автоматизованій системі виконавчого провадження, порядок функціонування якої визначається Міністерством юстиції України.

Крім того згідно із частиною дев'ятою статті 327 Господарського процесуального кодексу України Положення про Єдиний державний реєстр виконавчих документів затверджується спільним нормативно-правовим актом Міністерства юстиції України та Державної судової адміністрації України.

Враховуючи викладене, зважаючи на те, що облік та реєстрацію виконавчих документів, у тому числі виконавчих документів виданих на підставі судових рішень здійснює Міністерство юстиції України, а Мінцифри не наділено повноваженнями щодо проведення моніторингу діяльності судів України, Конституційного Суду України, Європейського Суду з прав людини та інших міжнародних судів щодо кількості рішень судів, коштів, які держава зобов'язана виплатити, та розробки єдиного аналітичного формату проведення такого моніторингу, а також враховуючи те, що Положенням про Міністерство цифрової трансформації, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 18.09.2020 № 856, визначено перелік інформаційно-телекомунікаційних систем, заходи щодо створення та забезпечення функціонування яких здійснює Мінцифри, пропонуємо внести до проекту Постанови такі зміни:

у пунктах 1, 4, 5 виключити Міністерство цифрової трансформації України з переліку виконавців;

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3. Здійснення верифікації отриманої інформації Міністерством юстиції України та іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади із відповідними державними реєстрами.»;

у пункті 5 визначити виконавцем Міністерство юстиції України.

Крім того, пропонуємо долучити до виконання заходів, передбачених проектом Постанови, Державну судову адміністрацію України.

Враховуючи наведене, за результатами обговорення Комітет ухвалив рішення:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань правової політики врахувати вищезазначені зауваження під час підготовки до розгляду

проекту Постанови про невідкладні заходи щодо забезпечення виконання рішень судів (реєстр. № 6012 від 08 вересня 2021 року), поданий народними депутатами України Третьяковою Г.М. та іншими.

2. Направити висновок до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'М. Крячко', written in a cursive style.

М. КРЯЧКО